

Årsrapport division Folktandvård 2020

GÄLLER FÖR VERKSAMHET

Folktandvård

PUBLICERINGSDATUM

Thörnqvist, Lars Marathon Sjöberg

DOKUMENT-ID

ARBGRP656-997614808-192

ANSVARIG

Jonas Thörnqvist

VERSION

0.5

UPPRÄTTAD AV

Maria Pettersson, Helena Wiklander, Jonas

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Balanserad styrning	5
Medborgare.....	5
styrkort.....	5
Verksamhet.....	7
Styrkort.....	7
Medarbetare.....	10
Styrkort.....	10
Anställda och arbetad tid.....	11
Arbetad tid omvandlat till årsarbetare.....	11
Antal anställda.....	11
Extratid.....	12
Sjukfrånvaro.....	12
Bemanning.....	12
Sjukfrånvaro.....	13
Ekonomi.....	14
Styrkort.....	14
Resultatutveckling.....	19
Nettokostnadsutveckling.....	21
Verksamhetens kostnader.....	22
Extrakostnader och förlorade intäkter pga. Covid-19.....	22
Ekonomiska handlingsplaner.....	22
Investeringar.....	24
Internkontroll.....	25

Sammanfattning

Verksamheten har påverkats genomgripande och negativt av den pandemi som följt i coronavirusets framfart 2020. Det mest förödande med pandemin och dess effekt på divisionens verksamhet är att division Folk tandvård varit tvungen att reducera verksamheten till viss del, vilket drabbat norrbottningarna. Men, det finns ändå några ljusglimtar från 2020 som är värda att lyftas.

Munhälsan hos barn och unga i länet förbättras stadigt där alltfler 19-åringar är kariesfria utanför tuggytorna. De ambitiösa målen både för 3- och 19-åringarnas tandhälsa uppnås.

Pandemin har satt fart på digitaliseringen. Under den period som uppsökande munhalsbedömningar pausats pga. rådande pandemi har Folk tandvården tagit fram ett nytt arbetssätt med digitala kontakter med SÄBO som alternativ till konventionella uppsök. Detta för att fånga upp vårdbehov och ge munvårdsråd till våra prioriterade patienter som inte kunnat besökas.

Antalet digitala konsultationer mellan allmän- och specialisttandvård har mer än fördubblats sedan 2019 och målet har uppnåtts med råge.

Divisionens patientsäkerhets- och förbättringsarbete genom Gröna korset, avvikelshantering, basala hygien- och klädregler är viktiga delar. Dessa områden har succesivt förbättrats under året och flera av målen har uppnåtts.

Under året har brist på allmäntandvård bland annat mötts genom att den interna rörligheten mellan kliniker utökats för att klara av vårduppdraget i alla kommuner. Det tillsammans med en tydlig prioriteringsordning för tandvårdspatienter har under 2020 blivit än mer betydande då behoven kvarstår och medarbetareantalet kontinuerligt minskar.

Att rekrytera personal är det viktigaste och då är det glädjande att antalet stipendiater (tandvårdare under utbildning med Norrbottensbakgrund) under året har varit rekordhögt. Vid årsskiftet hade divisionen totalt 30 stipendiater: 18 studerar till tandläkare, 10 till tandsköterska och 2 till tandhygienist.

Det som bekymrar mycket är den ekonomiska effekten av pandemin som är märkbar och divisionen kopplar en betydande avvikelse mot budget till pandemin. Vidare har frånvaron under 2020 har varit högre än normalt. Samtidigt har patienter uteblivit i större omfattning än normalt. De direkta effekterna av pandemin är huvudsakligen negativa eftersom pandemin har lett till produktionsbortfall. Antal besök i FTV har minskat mellan 2019 och 2020 med ca 13 procent. Året har också påverkats negativt av ett produktionsbortfall kopplat till lägre bemanning än planerat. Det följer av svårigheterna att hitta legitimerad kompetens i Norrbotten och hänger inte ihop med C-19 pandemin. Avvikelse mot budget för helåret 2020 är -29,6 mkr. Prognosen för helåret var ett resultat på -32 mkr. Detta resultat beror till -20 mkr på pandemin och till -7,3 mkr på den lägre bemanningen, medan ytterligare kostnadsbesparingar och budgeterat intäktsbeting tar ut varandra. Produkt-

ionsbortfallet orsakat av pandemin och den lägre bemanningen kan divisionen inte parera med nuvarande tandläkarbemanning, klinikstruktur och gällande prioriteringsordning. De kostnader som verksamheten kan påverka är små. Samma effekt ses i uppföljningen av den ekonomiska handlingsplanen där i stort sett alla kontrollpunkter är gröna. Divisionen lyckas alltså bättre än besparingsprogrammet har anvisat och slutsatsen är att besparingsåtgärderna det senaste tertialet har haft fortsatt god effekt.

Utöver C-19 är det dessa påverkansfaktorer och strukturer som division Folk tandvårds resultat påverkas av:

- Klinikstrukturen i länet
- Bemanningsproblematik
- Arbetssätten – flödesbaserad teamtandvård
- Effektiv analys och planering av produktion och kapacitet

Division Folk tandvård jobbar vidare med dessa viktiga och helt avgörande områden under 2021.

Balanserad styrning

Medborgare styrkort

Perspektivet MEDBORGARE avser regionens arbete för norrbottningarnas välfärd, ett rikt och utvecklande liv.

Divisionens mål (framgångsfaktorer)	Styr-/kontrollmätt (Indikator)	Mått för måluppfyllelse	Måluppfyllelse	Utveckling
Hälsosamma och välinformerade norrbottningar	Andel som får sjukdoms- eller förebyggande behandling vid reparativ terapi pga. karies	40 %	28 %* 	↑
Kariesfria barn och ungdomar	Kariesfria 3-åringar	96 %	96,4 % (K: 96,7 % M: 96,1 %) (2019: 96,4 %)	→
Kariesfria barn och ungdomar	19-åringar fria från glattyttekaries	67 %	68,1 % (K: 70,1 % M: 66,1 %) (2019: 66,7 %)	↑
Hälsosamma och välinformerade norrbottningar	Utåtriktad verksamhet, % av barntiden	3 %	1,7 % 	↑
Rätt väg genom vården	Andelen barn och unga som blir färdigbehandlade på ett besök av folktandvården	75 %	68,2 % 	→

Divisionens mål (framgångsfaktorer)	Styr-/kontrollmåt (Indikator)	Mått för måluppfyllelse	Måluppfyllelse	Utveckling
Rätt väg genom vården	Andelen av samtliga patienter som blir färdigbehandlade på ett besök av folktandvården	70 %	62,8 % 	➔
Effektiv vård på rätt nivå	Andelen teamtandvård (Teambocken) av total tid	30 %	30 % 	⬆

Folktandvårdens övergripande mål är att nå en god munhälsa i länet. Patienterna ska ses som välinformerade och aktiva partners där vårdens fokus ska ligga på hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser. För måttet som rör andelen patienter som fått förebyggande behandling vid karies saknas ny uppföljning sedan april 2020* då IT-leverantör/registerhållare inte kunnat leverera uppgifterna. En ökning med 2 procent sedan årsskiftet konstaterades då och målet bedöms vara delvis uppnått.

Divisionens övergripande preventionsprogram anger bland annat hur samverkan med andra aktörer genom utåtriktade insatser ska ske. Under rådande Coronapandemi har tyvärr dessa insatser tvingats pausas vilket avspeglas i att målet för 2020 ej uppnås. Trots detta har andelen utåtriktad tid ökat jämfört med föregående år vilket är positivt.

De kliniker där målen för barnens munhälsa inte uppnåtts under 2019 har handlingsplaner upprättats för att nå målet under 2020. Munhälsan hos barn och unga i länet förbättras stadigt där alltfler 19-åringar är kariesfria utanför tuggytorna. Bland 19-åringarna ses en könsskillnad på fyra procent där kvinnorna har bättre munhälsa än männen. Även för de yngsta barnen uppnås målen för tandhälsan, ingen könsskillnad ses. Uppgifterna om barnhälsan är dock ännu preliminära.

Regionstyrelsen fattade under året beslut om uppdaterad prioriteringsordning för tandvårdens patienter. Verkyget för produktions- och kapacitetsplanering (PK-plan) har under året nyttjats fullt ut på alla nivåer i divisionen i syfte att erbjuda en god tandvård på lika villkor i Norrbotten. Ny regelbunden uppföljning av väntelisteläget för de prioriterade grupperna ger löpande underlag för resursfördelning. Folktandvården har fortsatt fokus på att förbättra patientflödena och utveckla nya arbetssätt med bland annat arbetsfördelning i teamtandvård för att nyttja hela klinikens samlade kompetens. Målet för teamtandvård i verksamheterna är uppnått med en ökande andel behandlingar som arbetsfördelats under året. Effekterna av Covid-19 bedöms

ha påverkat utfallet av ”FettB” (andelen patienter färdiga vid ett besök) där ökad frånvaro bland medarbetarna har medfört att målen ej uppnås.

Verksamhet

Styrkort

Perspektivet VERKSAMHET är inriktat på effektivitet och kvalitet i arbetsmetoder och processer.

Divisionens mål (framgångsfaktorer)	Styr-/kontrollmått (Indikator)	Mått för måluppfyllelse	Måluppfyllelse	Utveckling
Inventera alternativa mötesformer för tandvård i glesbygd	Antal kommuner med förslag till alternativa vårdformer	Öka		↑
Rätt väg genom vården	Antal digitala konsultationer	1 750	2 509 	↑
Perspektivsätt patientflödena	Antal målsatta processer/verksamheter i flera perspektiv som följs upp	Öka		↑
Lärande organisation	Andel avvikelser: Påbörjade inom 14 dagar Avslutade inom 60 dagar	90 % 60 %	 90 % 65 %	↑
Lärande organisation	Andel kliniker som genomför mätning följsamhet till basala hygien- och klädregler Uppnått resultat av följsamhet	100 % 70 %	 100 % 80 %	↑

Divisionens mål (framgångsfaktorer)	Styr-/kontrollmätt (Indikator)	Mått för måluppfyllelse	Måluppfyllelse	Utveckling
Bästa effektiva omhändertagande nivå	Flödesuppföljning barn-tandvård	Implementera uppföljningen		
Nöjda och delaktiga patienter	Antal anmälningar till patientnämnden inom områdena kommunikation	Minska		

Under den period som uppsökande munhälsobedömningar pausats pga. rådande pandemi har Folk tandvården tagit fram ett nytt arbetssätt med digitala kontakter med SÄBO som alternativ till konventionella uppsök. Detta för att fånga upp vårdbehov och ge munvårdsråd till våra prioriterade patienter som inte kunnat besökas.

Antalet digitala konsultationer mellan allmän- och specialisttandvård har mer än fördubblats sedan 2019 och målet har uppnåtts med råge.

Värde och effektivitet i olika perspektiv inom den avgiftsfria tandvården följs särskilt inom divisionen då detta är Folk tandvårdens prioriterade uppdrag. Flödesuppföljning är framtagen för barntandvården och följs på klinik- och divisionsnivå för att säkerställa ett säkert och effektivt omhändertagande. En värdekompass är under framtagande som komplement till detta.

Gröna korset, avvikelserapportering- och hantering är viktiga delar i divisionens patientsäkerhets- och förbättringsarbete. Ett tydligt mål är att handläggningstiderna vid avvikelshantering ska förkortas. Detta har succesivt förbättrats under året och målen för både påbörjade och avslutade synergiärenden har uppnåtts.

Målen för följsamhet till basala hygien- och klädregler (BHK) är uppnådda i divisionen. Samtliga kliniker deltog i SKRs mätningen oktober 2020. Följsamheten till hygienreglerna var 16 procent bättre än vid mätningen 2019 och resultatet för 2020 var 10 procent över målvärdet.

Teach-Back metoden ska användas vid kommunikation och information i patientbehandlingen. Ett stort antal skriftliga patientinformationer är framtagna för utlämning vid eller inför tandvårdsbesök. I många fall är dessa översatta till andra språk. Under 2020 har tre ärenden inkommit till Patientnämnden rörande kommunikation vilka utretts och använts i förbättringsarbetet för att få nöjda och delaktiga patienter. Klagomål och synpunkter från patienter ska alltid tas tillvara för att göra tandvården säkrare och bättre.

GÄLLER FÖR VERKSAMHET

Folkvandvård

PUBLICERINGSDATUM

Thörnqvist, Lars Marathon Sjöberg

DOKUMENT-ID

ARBGRP656-997614808-192

ANSVARIG

Jonas Thörnqvist

VERSION

0.5

UPPRÄTTAD AV

Maria Pettersson, Helena Wiklander, Jonas

Medarbetare

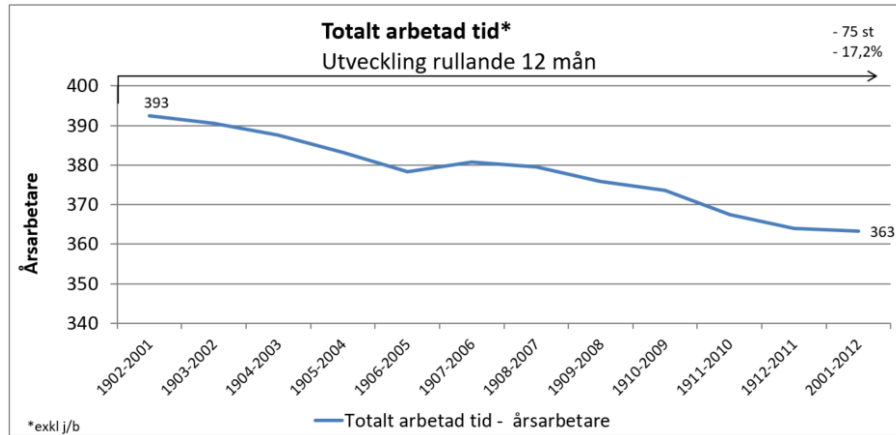
Styrkort

Perspektivet MEDARBETARE är inriktat på hur regionen ska agera för att bli en attraktiv arbetsgivare som tar tillvara och utvecklar medarbetarnas resurser.

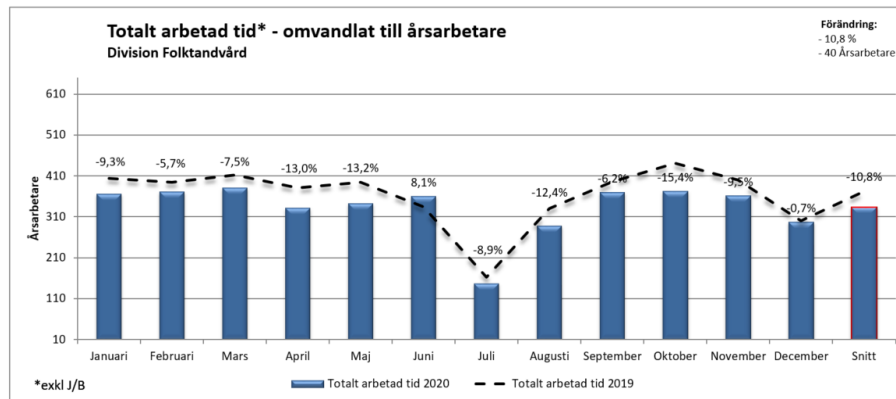
Divisionens mål (framgångsfaktorer)	Styr-/kontrollmätt (Indikator)	Mått för måluppfyllelse	Måluppfyllelse	Utveckling
Sveriges bästa tandvårdsarbetsgivare	Total sjukfrånvaro	5,5 %	 8,2 %	
Sveriges bästa tandvårdsarbetsgivare	Extratid	Bibehållen trend		
Alla kliniker ska ha regelbundna förbättringsmöten	Andel kliniker med regelbundna och schemalagda förbättringsmöten	Alla		
Stärka arbetsgivarrollen för chefer i tandvården	Antal chefer som har gått utbildning i arbetsgivarrollen	80 %	-	-
Möjliggöra för framgångsrikt ledarskap	Andel chefer som anser sig ha förutsättningar för att utöva sitt ledarskap	Öka	-	-
Trygga och engagerade medarbetare som arbetar på toppen av sin kompetens (RAK)	Totalindex i mätningen Hållbart medarbetarengagemang (HME)	Öka	-	-
Chefer som ger förutsättningar för ett starkt och hållbart medarbetarengagemang.	HME ledarskap, index (MAU)	Öka	-	-

Anställda och arbetad tid

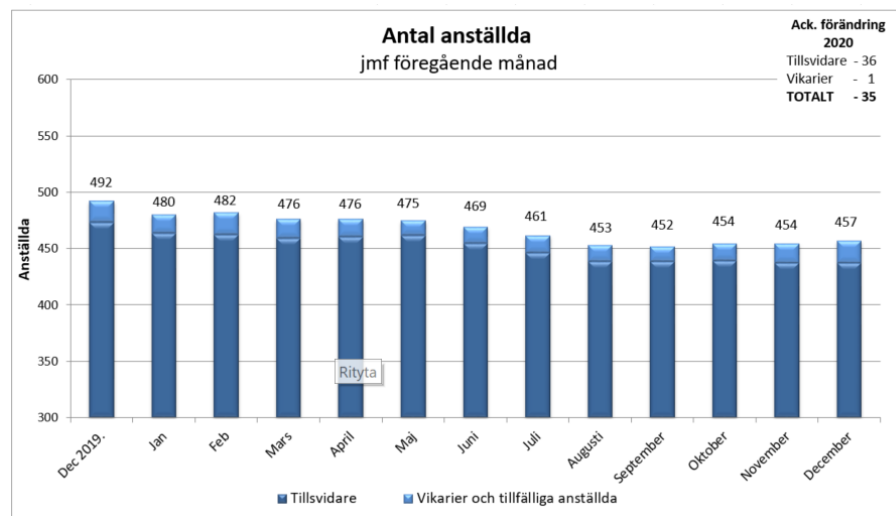
Arbetad tid omvandlat till årsarbetare, rullande 12 mån

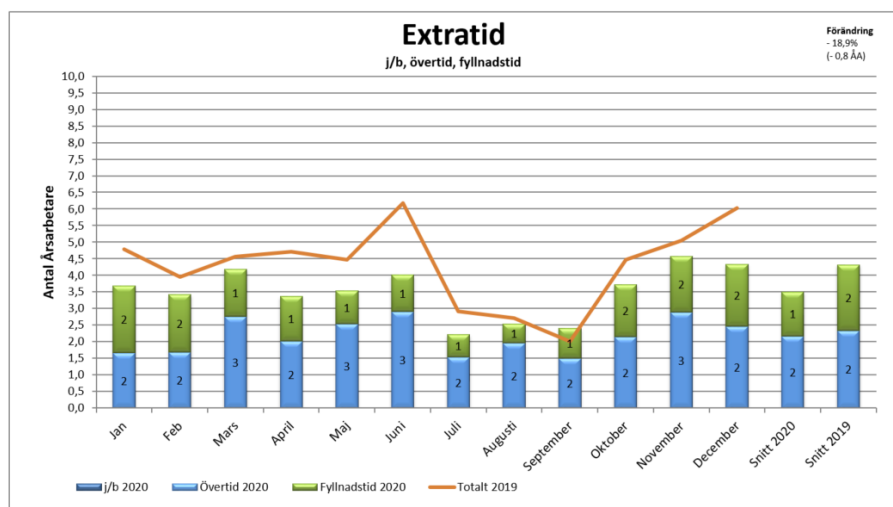
Arbetad tid omvandlat till årsarbetare

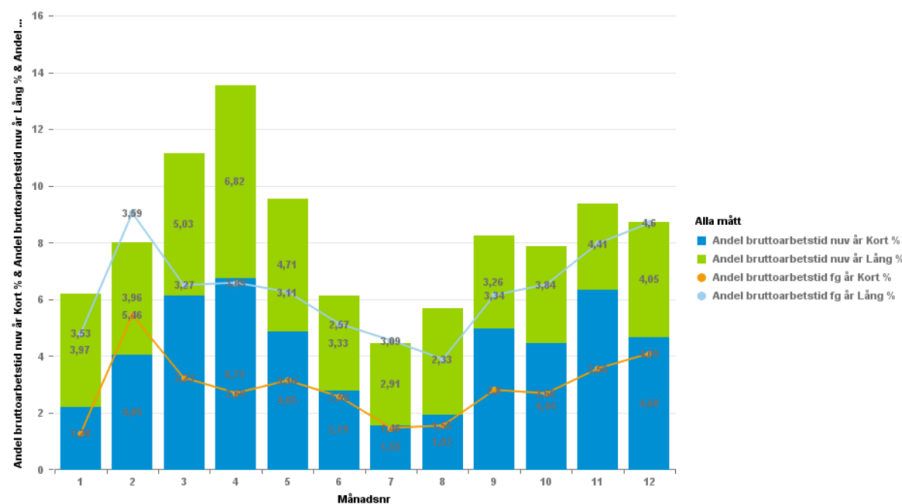
Antal anställda

Extratid

Sjukfrånvaro

Bemanning

Folkandvården har på totalen minskat med 35 tillsvidareanställda under 2020. Avgångsorsaken är framförallt pension (drygt 20 medarbetare) men divisionen ser även en ökad konkurrens från privata vårdgivare och svårigheter att behålla utlandsrekryterade tandvårdare i Norrbotten. Personalomsättningen har varit hög; drygt femtio medarbetare har slutat och inte ens hälften av befattningarna har kunnat återbesättas.

Tandsköterskeutbildningen i Luleå tryggar försörjningen av tandsköterskor vid kusten men behovet finns även i norra delarna av länet och där är rekryteringen svårare. Eftersom andelen tandläkare är avgörande för hur många tandsköterskor som krävs så är behovet att återbesätta tandskötersketjänsterna inte lika stort överallt i länet vilket kan förklara en del av den stora minskningen av antalet medarbetare under året. Cirka 30 tandsköterskor har slutat under året, majoriteten har gått i pension.

Utlandsrekrytering av tandläkare har inte gjorts i samma utsträckning som under tidigare år då pandemin inte gjort det möjligt.

Under året har den interna rörligheten mellan kliniker utökats för att klara av vårduppdraget i alla kommuner. En tydlig prioriteringsordning för tandvårdspatienter har blivit än mer betydande då medarbetareantalet kontinuerligt minskar.

Antalet stipendiater (tandvårdare under utbildning med Norrbottensbakgrund) har under året varit rekordhögt. Vid årsskiftet hade divisionen totalt 30 stipendiater: 18 studerar till tandläkare, 10 till tandsköterska och 2 till tandhygienist.

Sjukfrånvaro

Den positiva trenden från 2019, men en minskning av sjukfrånvaron, höll i sig de två första månaderna på året. En tydlig ökning ses i samband med pandemiutbrottet under våren samt under andra vågen, hösten 2020. Sommarmånaderna samt december var frånvaron densamma som året innan. Frånvaron i divisionen har totalt ökat med 1,9 procent under året.

Ekonomi

Styrkort

Perspektivet EKONOMI beskriver hur regionen ska hushålla med tillgängliga resurser för att skapa och behålla en god ekonomi som ger rimlig handelsfrihet.

Divisionens mål (framgångsfaktorer)	Styr-/kontrollmått (Indikator)	Mått för måluppfyllelse	Måluppfyllelse	Utveckling
Verksamhetens intäkter skall vara så höga som bemanning, uppdrag och bästa kända arbetssätt medger	ATV ¹ intäkter (kr/revisionspatient)	2 099 (inkl. regionersättning)	▲ 1 774 (1 921 ex Covid)	↓
		1 897 (exkl. regionersättning)	▲ 1 565 (1 712 ex Covid)	↓
	STV ¹ intäkter (kr/regioninnevånare)	267 (inkl. regionersättning)	▲ 232 (260 ex Covid)	↓
		90 (exkl. regionersättning)	▲ 58 (86 ex Covid)	↓
	TTN ¹ intäkter (kr/revisionspatient ²)	124 (inkl. regionersättning)	▲ 90 (117 ex Covid)	↓
		122 (exkl. regionersättning)	▲ 89 (116 ex Covid)	↓

Divisionens mål (framgångsfaktorer)	Styr-/kontrollmått (Indikator)	Mått för måluppfyllelse	Måluppfyllelse	Utveckling
Utred varför inte statsbidrag finansierar FoU, vidareutbildning samt praktik och handledning likt andra regioner (10 Mkr).	Utredning klar.	Utredningen får visa det.	● Transparensboks slut 2019 har i alla delar varit föremål för granskning och godkännande av PWC. Se även dokumentet ”Folktandvårdens ekonomiska ställning och finansiering”.	➔
Utred varför kostnader för patienters sjukresor och språktolkar belastar FTV till skillnad från andra regioner (6 Mkr).	Utredning klar.	Utredningen får visa det.	● (samma kommentar som ovan)	➔
Verksamhetens kostnader är anpassade till de aktuella uppdragen	ATV ¹ kostnader exkl. OH (kr/revisionspatient)	2 055	■ 1 921 (1 890 ex Covid)	➔
	STV ¹ kostnader exkl. OH (kr/regioninnevånare)	267	■ 242 (237 ex Covid)	➔
	Divisionsgem. OH-kostnad ¹ (kr/revisionspatient ²)	152	■ 122 (87 ex Covid)	⬆

Divisionens mål (framgångsfaktorer)	Styr-/kontrollmätt (Indikator)	Mått för måluppfyllelse	Måluppfyllelse	Utveckling
Se över klinikstrukturen i enlighet med tidigare beslutad divisionsplan 2020 för en klinikstruktur som möjliggör att lösa Folkvandvårdens uppdrag med bästa kända arbetsätt och en ekonomi i balans	Genomför föreslagen plan	45 % genomfört (3 enheter utanför Luleå, Boden, Piteå, Kalix, Gällivare och Kiruna under 2020)	 Utredning är genomförd och är redo att skickas in i beslutsprocesserna.	
Sänkta materialkostnader rensat för LPIK, ATV ¹	Kostnadsutfall i Mkr (inteminskningen)	-30,0 (sänkn 6,3 %)	 22,7 (25,9 ex Covid)	
Sänkta materialkostnader rensat för LPIK, STV ¹	Kostnadsutfall i Mkr (inteminskningen)	-10,6 (sänkn 0,2%)	 8,3 (9,2 ex Covid)	
Sänkta materialkostnader rensat för LPIK, TTN ¹	Kostnadsutfall i Mkr (inteminskningen)	-3,1 (sänkn 0,7 %)	 1,7 (2,5 ex Covid)	

Divisionens mål (framgångsfaktorer)	Styr-/kontrollmätt (Indikator)	Mått för måluppfyllelse	Måluppfyllelse	Utveckling
Inga kostnadsänkningar för ATV ¹ operativa personal	Bemanning för uppdrag och bästa kända arbets sätt	Öka bemanningen (till 2 000 ansvarspatienter per tandläkar- och tandhygienist-tjänst)	 2 800 pat/tdl- och thygjtjänst	
Konsolidera STV ¹ kostnader för operativ personal	Håll BU 2020 kostnadsnivå	Enligt budget 41,7 mkr	 38,3 (40 ex Covid)	
Konsolidera TTN ¹ kostnader för operativ personal	Håll BU 2020 kostnadsnivå	Enligt budget 9,8 mkr	 8,7 (9,3 ex Covid)	
Konsolidera Div.Gem ¹ personalkostnader	Håll BU 2020 kostnadsnivå	Enligt budget 12,7 mkr	 8,4 (11,4 ex Covid)	

Divisionens mål (framgångsfaktorer)	Styr-/kontrollmåt (Indikator)	Mått för måluppfyllelse	Måluppfyllelse	Utveckling
Sänkta rörliga kostnader ³ efter LPIK för ATV ¹	Kostnadsutfall i Mkr (inte minskningen)	-31,3 (sänkn 12,9%)	 29,4 (27,4 ex Covid)	↑
Sänkta rörliga kostnader ³ efter LPIK för STV ¹	Kostnadsutfall i Mkr (inte minskningen)	-7,3 (sänkn 13,2%)	 6,3 (5,7 ex Covid)	↑
Sänkta rörliga kostnader ³ efter LPIK för TTN ¹	Kostnadsutfall i Mkr (inte minskningen)	-2,0 (sänkn 19,0%)	 2,0 (1,9 ex Covid)	↑
Sänkta rörliga kostnader ³ efter LPIK för Div.gem/OH ¹	Kostnadsutfall i Mkr (inte minskningen)	-12,7 (sänkn 6,6 %)	 8,4 (12,4 ex Covid)	↑
Konsolidera rörliga kostnader ³ efter LPIK för Div.gem/SU ¹	Kostnadsutfall i Mkr (inte minskningen)	-10,8 (ökn 15,2 %)	 6,6 (10,0 ex Covid)	↑

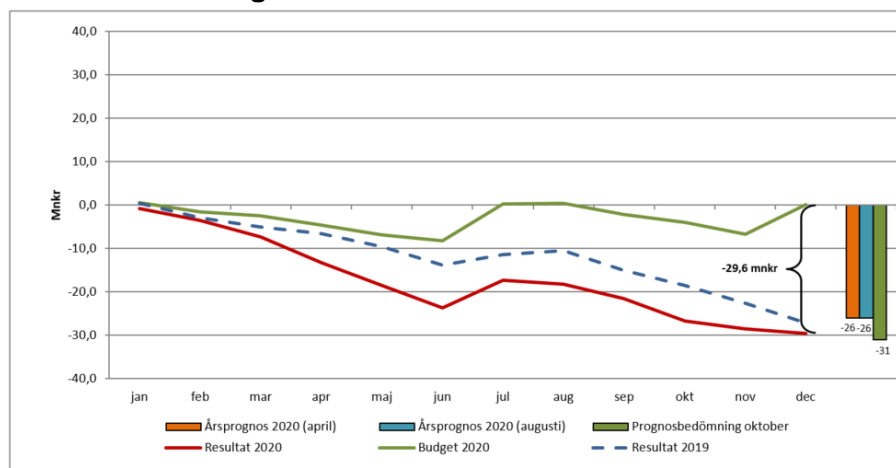
- 1) ATV = Allmäntandvården. STV = Specialisttandvården. TTN = Tandteknik Norr.
Div.gem. = Divisionsgemensamma kostnader och funktioner. OH = Divisionsgemensamma kostnader som fördelas som overhead. SU = Divisionsgemensamma funktioner som är särskilda uppdrag.
- 2) Revisionspatienter >2 år i Carita plus (erfarenhetsbaserat) 4 procent olistade akuta patienter. Revisionspatienter och regioninvånare i styrmåttens nämnare har anpassats för ett tertial.
- 3) Konto 50xx-57xx (för lednings- och stödfunktioner), 58xx (exkl. ev. ersättning ar för personal), 61xx-65xx, 664x, 669x, 6750-6791, 6799, 68xx-72xx, 767x, 768x, 84xx-85xx.

Verksamhetens intäkter är så höga som bemanning, uppdrag och bästa kända arbetssätt medger, med nuvarande klinikstruktur och övriga yttre förutsättningar. De negativa avvikelserna mot divisionsplanen är få men med höga belopp och de beror på pandemin och på underbemanning i antalet behandlare. Genererade intäkter är de som är möjliga med nuvarande antal behandlare, bästa kända arbetssätt och digitala hjälpmedel.

Verksamhetens kostnader är, även exklusive pandemieffekter, lägre än målen i divisionsplan och budget. Samtliga åtgärder i den ekonomiska handlingsplanen kopplade till påverkbara kostnader visar utveckling enligt plan eller bättre än plan.

Det huvudsakliga problemet, förutom bemanningssituationen, är att såväl ”kostymen” (fasta kostnader för den infrastruktur som utgörs av lokaler och utrustning) som finansieringsmodellen gentemot regionen bygger på det läge som var för 20 år sedan.

Resultatutveckling

Resultatet för 2020 på -29,6 Mkr är bättre än oktober- och novemberprognoserna (-31 Mkr respektive -32 Mkr) till stor del pga. minskad semesterlöneskuld.

Folk tandvården 2020 VO 46-48	Allmäntandvård			Specialisttandvård			Tandteknik		
	Utf	BU	Diff	Utf	BU	Diff	Utf	BU	Diff
Tandvårdsintäkter vuxna	130,8	175,2	-44,4	16,0	23,1	-7,1	11,7	16,1	-4,4
Barntandvårdsintäkter	76,8	77,7	-0,9	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga intäkter	2,1	2,2	-0,1	1,6	1,6	0,1	0,2	0,5	-0,4
Regionersättning	28,2	28,2	-0,0	44,2	44,2	0,0	0,1	0,1	0,0
Övriga bidrag	1,7	0,1	1,6	0,4	0,0	0,4	0,1	0,0	0,1
Summa intäkter	239,5	283,3	-43,8	62,3	68,9	-6,6	12,2	16,8	-4,7
Produktionsmaterialkostnader	-22,7	-28,9	6,3	-8,3	-10,5	2,2	-1,7	-3,1	1,4
Patienters språktolkkostnader	-1,0	-1,9	0,9	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,0
Patienters sjukresekostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stipendier till studenter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Löner & sociala avgifter	-180,8	-188,5	7,7	-40,4	-43,8	3,4	-10,1	-11,1	1,0
Utbildning, konferenser & möten	-0,1	-0,4	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,1
Frisk- & hälsovård	-0,9	-0,9	0,0	-0,1	-0,1	-0,0	-0,1	0,0	-0,0
Personalrehabilitering	-0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	-0,0	0,0	0,0	0,0
Rekryteringsaktiviteter	0,0	0,0	-0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga personalkostnader	-0,8	-1,1	0,3	-0,3	-0,3	-0,0	-0,1	-0,1	-0,0
Lokalkostnader	-23,9	-24,1	0,2	-6,3	-6,2	-0,2	-0,9	-0,7	-0,2
Sanering av lämnade lokaler	-0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	-0,0	0,0	0,0	-0,0
Service, rep & hh MT-utrustning	-3,4	-3,7	0,3	-0,4	-0,4	0,1	0,0	0,0	-0,0
Administrativ service	-0,1	0,0	-0,0	0,0	0,0	-0,0	0,0	0,0	-0,0
IT-kostnader	-9,5	-9,5	-0,0	-1,7	-1,7	-0,0	-0,2	-0,2	-0,0
Resekostnader	-0,6	-0,8	0,2	-0,2	-0,6	0,4	0,0	0,0	0,0
Kundförluster	-0,2	-0,4	0,3	-0,1	-0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Övriga rörelsekostnader	-8,0	-8,2	0,2	-1,7	-1,9	0,2	-0,9	-0,6	-0,3
Utfördelade FTV-gem. kostnader	-17,3	-17,3	0,0	-2,5	-2,5	0,0	-0,6	-0,6	0,0
Avskrivning inventarier & utrustning	-7,1	-7,3	0,2	-0,8	-0,7	-0,1	-0,3	-0,3	0,1
Summa kostnader	-276,5	-293,1	16,6	-62,9	-68,9	6,0	-14,8	-16,8	2,0
Resultat	-37,0	-9,8	-27,2	-0,6	0,0	-0,6	-2,7	0,0	-2,7

Folk tandvården 2020 VO 49 per uppdrag	FTV-gemensamt			Särskilda uppdrag			Strukturförändring		
	Utf	BU	Diff	Utf	BU	Diff	Utf	BU	Diff
Tandvårdsintäkter vuxna	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0
Barntandvårdsintäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga intäkter	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Regionersättning	0,0	0,0	0,0	18,5	18,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga bidrag	0,2	0,1	0,1	0,3	0,0	0,3	0,0	10,5	-10,5
Summa intäkter	0,2	0,1	0,1	18,8	18,5	0,3	0,0	10,5	-10,5
Produktionsmaterialkostnader	0,0	0,0	-0,0	-0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0
Patients språttolkkostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Patients sjukresekostnader	0,0	0,0	0,0	-2,1	-3,4	1,3	0,0	0,0	0,0
Stipendier till studenter	0,0	0,0	0,0	-0,2	-0,3	0,2	0,0	0,0	0,0
Löner & sociala avgifter	-8,2	-11,6	3,4	-3,9	-5,5	1,6	0,0	0,0	0,0
Utbildning, konferenser & möten	-0,1	-0,9	0,9	-0,4	-3,2	2,8	0,0	0,0	0,0
Frisk- & hälsovård	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Personalrehabilitering	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rekryteringsaktiviteter	0,0	0,0	0,0	-0,3	-0,9	0,6	0,0	0,0	0,0
Övriga personalkostnader	-0,1	-0,1	0,0	-4,3	-4,2	-0,0	0,0	0,0	0,0
Lokalkostnader	-0,6	-0,6	-0,0	-0,3	0,0	-0,2	0,0	0,0	0,0
Sanering av lämnade lokaler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Service, rep & hh MT-utrustning	-0,5	-0,5	-0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Administrativ service	-3,5	-3,5	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
IT-kostnader	-2,2	-2,1	-0,1	-0,5	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Resekostnader	0,0	-0,6	0,6	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Kundförluster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga rörelsekostnader	-1,2	-1,3	0,0	-0,1	-0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
Utfördelade FTV-gem. kostnader	20,4	20,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivning inventarier & utrustning	-0,2	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa kostnader	3,7	-0,8	4,5	-12,1	-18,5	6,4	0,0	0,0	0,0
Resultat	3,9	-0,7	4,6	6,7	0,0	6,7	0,0	10,5	-10,5

Folk tandvården 2020 Samtliga VO och uppdrag	FTV totalt			Avvikelseanalys				
	Utf	BU	Diff	Direkt Covid	Indirekt Covid	Summa Covid	Lägre bemanning	Åtgärder & övrigt
Tandvårdsintäkter vuxna	158,4	214,5	-56,1	-31,3	0,0	-31,3	-24,8	0,0
Barntandvårdsintäkter	76,9	77,7	-0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,8
Övriga intäkter	4,0	4,2	-0,2	-0,6	0,0	-0,6	0,0	0,4
Regionersättning	91,1	91,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga bidrag	2,7	10,7	-8,0	0,0	2,0	2,0	0,0	-10,0
Summa intäkter	333,1	398,2	-65,2	-31,9	2,0	-29,9	-24,8	-10,5
Produktionsmaterialkostnader	-32,9	-42,5	9,6	4,1	0,8	4,9	3,2	1,5
Patients språttolkkostnader	-1,1	-2,0	0,9	0,0	0,5	0,5	0,4	0,0
Patients sjukresekostnader	-2,1	-3,4	1,3	0,0	1,3	1,3	0,0	0,0
Stipendier till studenter	-0,2	-0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Löner & sociala avgifter	-243,4	-260,6	17,1	1,3	0,0	1,3	13,8	2,0
Utbildning, konferenser & möten	-0,5	-4,6	4,1	0,0	4,1	4,1	0,0	0,0
Frisk- & hälsovård	-1,1	-1,1	0,0	0,0	-0,0	-0,0	0,0	0,0
Personalrehabilitering	-0,2	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1
Rekryteringsaktiviteter	-0,3	-0,9	0,6	0,0	0,4	0,4	0,0	0,2
Övriga personalkostnader	-5,5	-5,7	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Lokalkostnader	-32,0	-31,6	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,4
Sanering av lämnade lokaler	-0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1
Service, rep & hh MT-utrustning	-4,2	-4,6	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4
Administrativ service	-3,6	-3,5	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1
IT-kostnader	-14,1	-13,9	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1
Resekostnader	-0,8	-2,1	1,2	0,0	0,7	0,7	0,0	0,5
Kundförluster	-0,2	-0,6	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Övriga rörelsekostnader	-12,0	-12,3	0,3	-3,3	0,0	-3,3	0,0	3,6
Utfördelade FTV-gem. kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivning inventarier & utrustning	-8,3	-8,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Summa kostnader	-362,7	-398,2	35,6	2,1	7,8	9,9	17,5	8,2
Resultat	-29,6	0,0	-29,6	-29,8	9,9	-20,0	-7,3	-2,3

Sammanfattningsvis beräknas den totala resultateffekten av pandemin till -20,0 Mkr medan den lägre grundbemanningen står för -7,3 Mkr. Utöver detta så påverkar den lägre barntandvårdsersättningen med -0,8 Mkr och den högre interndebiteringen med -0,7 Mkr samt högre och diverse övriga kost-

nadsposter med -0,8 Mkr. De strukturförändringar som skulle ha gett en resultateffekt på +10,5 Mkr har uteblivit men detta har nästan fullt ut kompensrats genom planerade och utförda åtgärder.

Nuvarande nettokostnader i ATV, dvs. kostnader reducerade med uppdragsersättning, övriga ersättningar och övriga intäkter som inte är tandvårdsintäkter uppgår till drygt 260 Mkr. För att täcka dessa och nå en ekonomi i balans krävs drygt 260 Mkr tandvårdsintäkter. Folktandvården har fasta tandvårdsintäkter för barntandvård och frisktandvård samt i övrigt rörliga tandvårdsintäkter för vuxna patienter – allt i enlighet med den beslutade prioriteringsordningen.

Uppföljningen av PK-planen visar att med bästa kända och effektiva arbets sätt så krävs ett tillskott av tandvårdspersonal på ca 30 procent.

Problemet är att det under 2020 (exklusive effekt av pandemin) har varit drygt 50 allmäntandläkartjänster i produktion. Och det är inte någon tillfällig bemanning, utan den nivå på bemanning folktandvården kan räkna med under många år.

Tillgång Tdl Behov Tdl

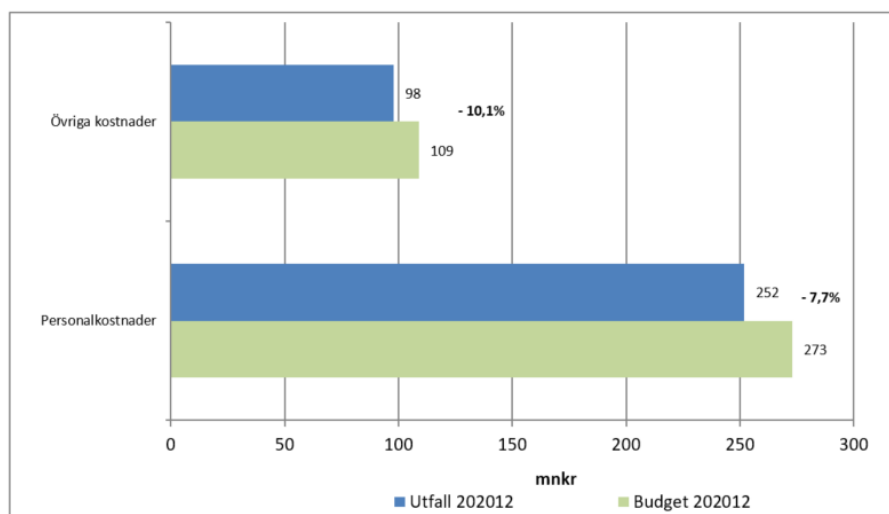
Barn-intäkter	24	(24)
Intäkter från akut vuxentandvård	22	(22)
Intäkter från 80+ och de med särskilt behov	8	(9)
Frisktandvårdsintäkter	0	(10)
Intäkter från övriga betalande vuxna	0	(10)
	54	75

Allmäntandvårdens struktur fick sin nuvarande form under 70- och 80-talet då demografin såg annorlunda ut än idag och tillgången på tandvårdspersonal var stor. De fasta kostnaderna måste anpassas till aktuella förhållanden.

Nettokostnadsutveckling

Beskrivningen av intäkterna och kostnaderna som utgör nettokostnaderna finns i avsnitten ”Styrkort” och ”Resultatutveckling”.

Verksamhetens kostnader

Kommentarer om verksamhetens kostnader finns i avsnitten ”Styrkort” och ”Resultatutveckling”.

Extrakostnader och förlorade intäkter pga. Covid-19

Nedanstående avser direkta extrakostnader och förlorade intäkter p.g.a. pandemin. Kommentarer finns i avsnitten ”Resultatutveckling” och ”Ekonomiska handlingsplaner”.

	Bokfört på 0630 enligt datalager-rapport	RKL, LKL (Ej bokfört på 0630)	Övrigt ej bokfört på 0630
Personalkostnader	-2 125 196		3 400 000
Övriga kostnader	-1 701 705		2 500 000
Underskottstäckning trafik			
Förlorade patientintäkter			-31 300 000
Övriga förlorade intäkter			-600 000
Investeringar i utrustning			
Ombyggnationer			
Summa:	-3 826 901	0	-26 000 000

Ekonomiska handlingsplaner

Ek. handl.plan 2020 FTV/Åtgärdsområde (Mkr)	Uppdrag 2020	Utfall ack dec	Periodis ack dec	Avvikelse ack dec	Effekt i procent
Rörliga tandvårdsintäkter	6,2	-49,9	6,2	-56,1	-798%
Övriga ersättningar	10,1	1,0	10,1	-9,1	10%
Material	2,4	12,0	2,4	9,6	494%
Personal	5,7	22,8	5,7	17,1	401%
Övriga rörelsekostnader	6,2	15,1	6,2	8,9	244%
Klinikstrukturförändringar	1,2	1,2	1,2	0,0	100%
Totalsumma	31,8	2,2	31,8	-29,6	7%

Avvikelsen i rörliga tandvårdsintäkter beror till 56 procent på pandemin, dvs. produktionsbortfall p.g.a. patienters och våra behandlares frånvaro och till 44 procent på den lägre grundbemanningen av behandlare som gjort att det inte finns resurser för att generera externa patientintäkter.

Avvikelsen i övriga ersättningar avser i sin helhet de oförändrade regionersättningarna och särskilda uppdragen.

Avvikelsen i materialkostnader beror till 51 procent på pandemin och till 34 procent på den lägre grundbemanningen, eftersom lägre produktion ger lägre materialåtgång, samt till 15 procent på besparingsåtgärder.

Avvikelsen i personalkostnader beror till 81 procent på den lägre grundbemanningen och till 7 procent på pandemin (utlånad personal) samt till 12 procent på färre administrativ- och ledningspersonal än planerat.

Avvikelsen i övriga rörelsekostnader beror till 43 procent på pandemin, dvs. unika kostnader pga. pandemin samt högre priser pga. pandemin, till 4 procent på lägre grundbemanning samt till 53 procent på andra orsaker, främst besparingsåtgärder.

Avvikelseanalys Ek. handl. plan 2020 per Åtg.omr. (Mkr)	Pandemin	Bemanningsläget	Övrigt	Summa avvikelser
Rörliga tandvårdsintäkter	-31,3	-24,8	0,0	-56,1
Övriga ersättningar	1,4	0,0	-10,5	-9,1
Material	4,9	3,2	1,5	9,6
Personal	1,3	13,8	2,0	17,1
Övriga rörelsekostnader	3,8	0,4	4,6	8,9
Klinikstrukturförändringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalsumma	-20,0	-7,3	-2,3	-29,6

Ek. handl. plan 2020 FTV/VO (Mkr)	Uppdrag 2020	Utfall ack dec	Periodis ack dec	Avvikelse ack dec	Effekt i procent
VO 46 ATV	6,3	-20,9	6,3	-27,2	-333%
VO 47 STV	7,5	6,9	7,5	-0,6	92%
VO 48 TTN	2,6	-0,1	2,6	-2,7	-4%
VO 49 Div.gem.	15,4	16,2	15,4	0,8	105%
Totalsumma	31,8	2,1	31,8	-29,6	7%

Det som huvudsakligen avviker negativt mot planen är de rörliga tandvårdsintäkterna. Detta beror dels på pandemin och dels på den ännu lägre tandläkarbemanningen än vad som budgeterats. Tandläkarbemanningen nådde ”tipping point” för 18 månader sedan – alltså då ATV inte bara underskred den bemanning som enligt prioriteringsordningen kan generera rörliga intäkter med tillräckligt täckningsbidrag, utan också den bemanning som kan utföra de prioriterade uppdragen fullt ut.

Det som också avviker negativt mot planen är lokalkostnader och kostnader för utrustning. Det beror på att folktandvården fortfarande måste betala för tomma lokaler. Även lokaler som divisionen aldrig har hyrt, eller vistats i, och som har högre kostnader för reparation, service och underhåll av utrustning sedan denna tillhandahålls av Länsteknik.

Alla övriga aktiviteter/åtgärder utvecklas positivt mot plan, även om man exkluderar effekter av pandemin.

Investeringar

Typ av investering (Mkr)	Av regionstyrelsen fördelad ram 2020	Utfall från 2020 års beslut	Utfall från tidigare års beslut	Summa
MT-inventarier	2,6	1,4		1,4
Totalt	2,6	1,4	0	1,4

Det finns 1,2 mkr kvar från 2020 års ram pga. förseningar i upphandlingsarbetet. Inköp planeras att ske under våren 2021.

Internkontroll

Folktandvårdens internkontroll innefattar inte de traditionella ekonomirelaterade internkontrollmomenten som betalningsprecision, kravrutiner m.m. eftersom redovisningen i regionen är centraliserad. Regionen lämnar krediter till Folktandvårdens patienter och Administrativ Service bevakar dessa. Fakturering till andra juridiska personer bevakas också av Administrativ Service och divisionen får månatligen underlag för reglering från dem. Divisionen har inga delegerade attesträtter utan det är linjecheferna som attesterar och farfarsprincipen gör att kontroll av belopp och ändamål sker löpande.

Den internkontroll som genomförs bygger på den riskanalys som gjordes i divisionsplanen och som avser verksamhetskritiska framgångsfaktorer: flödeseffektivitet, effektiv barntandvård, förändringsledarskap och debiteringsprecision. Nedan listas de kontroller som utförts under året.

Avser år		2020		
Kontrollaktivitet	Kontrollmetod	Utfört (datum, vecka, månad, period)	Uppföljning/resultat	Eventuella Åtgärder/ förändringar
Flödeseffektivitet.	Kontrolleras genom ett särskilt styrkort med uppföljning av andelen teamtandvård och andel patienter färdiga på ett besök. Gränsmål finns upprättade med signalfärg (grönt, gult och rött).	Vecko- och månadsvis	Uppföljning sker månatligen aggregerat från klinik- upp till divisionsnivå. Resultatet speglas på Insidan samt på klinikernas och stabens pulstavla. Dialog om utfallet sker varje vecka via konceptet chef-till-chef där analys och åtgärder presenteras med signalfärger (grönt, gult och rött).	Upprättat handlingsplan för områden med särskilda behov, teamtandvårdsutbildning, utökat intern rörlighet mm.
Effektiv barntandvård.	Kontrolleras genom ett detaljerat styrkort med uppföljning av tidsåtgång för olika yrkeskategorier samt förseening. Delmåten rangordnas, poängsätts och presenteras som ett enhetligt styrmått tillsammans med teamtandvård och färdig på ett besök, se flödeseffektivitet ovan.	Månatligen.	Uppföljning sker månatligen aggregerat från klinik- upp till divisionsnivå. Resultatet speglas på Insidan samt på klinikernas och stabens pulstavla.	Omfördelat resurser från övriga länet till malmfältet, fortlöpande fastställt bästa kända arbetssätt i länet, förslag till regionledningen om förlängda revisionsintervall för munfriska unga vuxna mm.

Förändringsledarskap.	En kvalitativ analys av ledarskap och resultat sker löpande.	Löpande	Uppföljning av ekonomiskt resultat och flödeseffektivitet.	Punktinsatser där förändringsledarskapet varit svagt, exempelvis praktisk handledning
Debiteringsprecision.	En första analys av debitering genomfördes 2019. Resultatet visar att 78 % av samtliga besök vid ett givet tillfälle i hela divisionen debiterats korrekt. Lärandet av feldebitering spreds på klinikerna. Under 2020 gjordes en ny analys. Resultatet visade nu på 87 % korrekt debitering.	En gång per år	Redovisas för verksamhetscheferna på ett ledningsgruppsmöte.	Spridit lärande om vikten av korrekt debitering och journalföring.